

16.01.2021.

Biomasa Valpovo d.o.o. u stečaju

OIB: 30192521726

Stečajni upravitelj Sabina Lalić

Gundulićeva 5

31000 Osijek

slalic@yahoo.com

Na temelju vašeg zahtjeva, uvida u dostavljenu dokumentaciju, prikupljenih podataka o cijenama opreme, te obavljenih pregleda imovine nedovršenog kogeneracijskog postrojenja tvrtke Biomasa Valpovo d.o.o. u stečaju, za proizvodnju električne energije iz drvne mase, koja se nalazi u Industrijskoj zoni Valpovo, izvršili smo vještačenje vrijednosti imovine te dajemo slijedeći

N A L A Z I M I Š L J E N J E

Obavljenim očevidom smo utvrdili da predmetna imovina u naravi predstavlja nedovršeno kogeneracijsko postrojenje za proizvodnju električne energije koje kao sirovinu koristi drvenu sječku, a nusprodukt je drveni ugljen.

Kako na početku rada na procjeni vrijednosti nismo dobili nikakvu dokumentaciju jer je ista bila otuđena, navodno od uprave tvrtke, zalaganjem stečajne upraviteljice i našim traženjem pribavljen je dio dokumentacije o tvrtki, no to je znatno produljilo i otežalo naš rad.

Nismo uspjeli pribaviti nikakvu dokumentaciju o opremi koja je ugrađena u postrojenje.

Ulazne činjenice i podaci

Kako se radi o vrlo specifičnom slučaju, i nedostatku dokumentacije koja je morala ostati u tvrtki i nakon pokretanja stečajnih radnji, da bi mogli pristupiti izradi

procjene, morali smo prikupiti dodatne informacije o tvrtki i zbivanjima koja su prethodila stečaju, a koje imaju bitnog utjecaja na procjenu vrijednosti.

Također, temeljem našeg iskustva u sudskim vještačenjima, držimo nužnim napomenuti činjenice koje su bilo neposredno, bilo posredno, od utjecaja na procjenu vrijednosti predmetne tvrtke.

Prve korake vezano za izgradnju predmetnog postrojenja je napravila tvrtka SOLARIS PONS d.o.o., Stjepana Radića 29, 31000 Osijek, a ovlaštena osoba je bio Jurica Gorup.

Prema rješenju koje je donijelo Ministarstvo gospodarstva RH dana 30.11.2015. g.:

„Trgovačkom društvu SOLARIS PONS d.o.o., Stjepana Radića 29, 31000 Osijek, nositelju projekta iz obnovljivih izvora energije iz grupe l.d.i. elektrane na krutu biomasu, isključujući komunalni otpad, instalirane snage do uključivo 300 kW, izdaje se energetska odobrenja za izgradnju postrojenja pod nazivom Izgradnja elektrane na biomasu - SOLARIS PONS, za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije iz grupe l.d.i., instalirane električne snage postrojenja 0,3 MW i instalirane toplinske snage postrojenja 0,618 MW, na lokaciji Osječko-baranjske županije, Grad Valpovo, k.o. Valpovo, k.č.br. 2792/10.“

U spomenutom rješenju je između ostalog navedeno: *„U slučaju promjene podataka koji su predmet upisa po osnovi ovog rješenja, **nositelj projekta** dužan je podnijeti ovom Ministarstvu prijavu za upis promjene podataka u roku od 30 dana od dana promjene.“*

Uz zahtjev za dobivanje energetske odobrenja, između ostalog je priložena i „Analiza opravdanosti izgradnje postrojenja i priključka na elektroenergetsku mrežu s tehno-ekonomskim podacima i podacima prostornog uređenja“ za postrojenje pod nazivom „Izgradnja elektrane na biomasu - SOLARIS PONS“, od rujna 2015.

Uvidom u ovaj dokument utvrdili smo da je isti izradila tvrtka S.E.G. Inženjering d.o.o. iz Osijeka, a potpisao ga je Jurica Gorup, dipl.ing.el.

U analizi se navodi da je Glavni projekt Elektrotehnički projekt izradila tvrtka eV Projekt d.o.o. po projektantu Samiru Popadiću, dipl.ing.el.

U Tehničko-tehnološkom rješenju u analizi stoji:
„... će se kao nusproizvod proizvodnje električne energije generirati i znatna količina toplinske energije.“
„Dostava sirovine u postrojenje će se vršiti teretnim vozilima u prostor privremenog depoa drvene sječke ...“

„Predmetno postrojenje za proizvodnju i pročišćavanje drvnog plina nazivne snage 300kW_{el} se sastoji od dvije potpuno odvojene tehnološke linije dimenzionirane na pojedinu snagu od 150kW_{el}.“

*„Katran, katransko ulje ili otpadna voda procesa ispiranje se **ne pojavljuju** jer se radi o potpuno suhom procesu.“*

Dokumentaciji su priloženi i grafički prikazi (crteži) situacije „Prikaz smještaja građevine na geodetskoj situaciji“, kao i crteži građevine (hale).

Za projektirani objekt, prema projektima i podacima koji su naprijed navedeni, dana 06.11.2015. g. je investitoru „investitor SOLARIS PONS d.o.o. za proizvodnju električne energije i ostale usluge Jurica Gorup HR-31000 Osijek, S. Radića 29, OIB 28260438524“, izdana građevinska dozvola.

Prema podacima do kojih smo došli, u izvornom projektu (projektima) iz 2015. god. postrojenje je trebalo imati jednu tehnološku liniju za primanje, sušenje i skladištenje suhe drvene sječke, te dvije tehnološke linije za proizvodnju drvnog plina, svaka sa svojim motor-generatorskim setom koji su trebali proizvoditi električnu energiju i toplinsku energiju. Ovim projektom je bilo predviđeno da se drvena sječka u cijelosti iskoristi za proizvodnju drvnog plina, a time i električne energije. Glavni proizvod elektrane je trebala biti električna energija, a nusproizvod je trebala biti toplinska energija. Vršna električna snaga elektrane je trebala biti 300 kW. U projektu su bili navedeni i okvirni zahtjevi u vezi kvalitete opreme i izvedbe. Otpada je trebalo biti malo, radilo se o pepelu nastalom izgaranju drveta, pa nikakvi posebni tretman nije bio predviđen a niti potreban.

Međutim nigdje nije bilo navedeno kome bi se isporučivala proizvedena toplinska energija tako da kriteriji učinkovitosti nisu bili u potpunosti ispunjeni, što je moglo biti problem nakon početka rada, prilikom redovitog ocjenjivanja učinkovitosti postrojenja i davanja suglasnosti za daljnji rad.

„Izmjene projekata“ su izrađene u drugoj polovini 2017. g., kao investitor je naveden Solaris Pons d.o.o., a projektant „Glavnog projekta“ koji je načinjen u rujnu 2017. g. je bio Mario Kresonja, zaposlen u tvrtki S.E.G. Inženjering d.o.o. Osijek, Vukovarska 131. Direktor tvrtke S.E.G. Inženjering d.o.o. je bio Jurica Gorup, dipl.ing.el.

Analizu opravdanosti izgradnje postrojenja kao i detaljni opis tehnološkog procesa sa svim potrebnim elementima za projektiranje i rad cjelokupnog postrojenja po „izmjenama projekta“, nismo uspjeli dobiti, vrlo je vjerojatno se da isti niti ne postoje.

Stoga „Glavni projekt“ kojega je načinio Mario Kresonja dipl.ing.el., ima bitne nedostatke u odnosu što bi prema propisima i pravilima struke morao sadržavati.

Strojarski projekt je načinjen u listopadu 2017. g., u njemu nema tehnološke analize niti rješenja za zbrinjavanje otpada, a u razgovoru sa projektantom nam je rečeno da to nije niti traženo od njega, već je traženo samo da izradi projekt ugradnje strojno tehnološke projekte za čega mu je podloge dao naručitelj projekta.

Zbog toga je strojarski projekt nepotpun u odnosu na ono što bi sve trebao sadržavati za konkretno postrojenje, no projektant po tehničkim mjerilima nije načinio bitne propuste, već je izradio projekt u opsegu u kojemu je od njega to zahtijevano.

Uvidom u „izmijenjene projekte“ koji izrađeni 2017. g. i koji su nam bili na raspolaganju utvrdili smo da se ne radi o **izmjenama** u okviru prvobitnih projekata za koje je dobivena građevinska dozvola i ostale suglasnosti, nego su ustvari načinjeni **novi** projekti koji su bitno drugačiji u odnosu na prvobitne projekte iz 2015. g.

Obzirom na strukovno nedopustive propuste, a pravila struke nalažu poštivanje svih propisa, držimo nužnim napomenuti da je Jurica Gorup bio direktor tvrtke SEG inženjering od 2010. g. do 23.10.2018. g., tj. u vrijeme izrade projekata.

Jurica Gorup je imenovan direktorom tvrtke Biomasa Valpovo d.o.o. dana 26.05.2017.g. a opozvan je odlukom od 07.03.2018.g. Tada i Solaris Pons d.o.o. prestaje biti članom društva Biomasa Valpovo d.o.o.

Obzirom da je tvrtka Iskratel d.o.o. iz Ljubljane sudjelovala u financiranju postrojenja, također držimo da treba napomenuti da u Biomasi Valpovo d.o.o. dana 20.09.2017. g. prokurist postaje Andrej Svetina, koji je prema dostupnim informacijama tada bio u tvrtki Iskratel d.o.o.

Dakle u vrijeme kada je rađena izmjena projekata član društva Biomasa Valpovo d.o.o. je bila i tvrtka Solaris Pons d.o.o. a direktor društva Biomasa Valpovo d.o.o. je bio Jurica Gorup.

Za istaći je kako je nakon izrade „izmjena projekata“, tvrtka Solaris Pons d.o.o. bila dužna u roku od 30 dana Ministarstvu gospodarstva podnijeti prijavu za upis promjene podataka, i dostaviti svu potrebnu dokumentaciju, no nema podataka da je to učinjeno.

Mišljenja smo da je u slučaju da se postupalo prema pravilima struke, Ministarstvo gospodarstvo trebalo ukinuti ranije izdano energetske odobrenje za

izgradnju postrojenja, jer se radilo o bitnim promjenama u odnosu na dokumentaciju na temelju koje je ranije energetska odobrenja bilo izdano.

Također je trebalo ishoditi novu građevinsku dozvolu jer je konstrukcija građevine (hale) bila bitno drugačija od prvobitno projektirane, no ni to nije učinjeno, pa izgrađeno postrojenje ustvari nema valjanu građevinsku dozvolu.

Obzirom na navedeno, mišljenja smo da tvrtka Solaris Pons d.o.o. i direktor te tvrtke Jurica Gorup nisu postupili u skladu sa propisima, jer nisu zatražili usklađenje svih suglasnosti, odobrenja i dozvola sa „izmijenjenim“ odnosno novim projektima.

Činjenica da postrojenje nije izgrađeno u skladu sa dobivenim suglasnostima, odobrenjima sa stanovišta struke znači da isto nije moglo dobiti dozvolu za rad.

U cilju praćenja kronologije događaja, napominjemo da je na temelju dostavljene dokumentacije, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike je po zahtjevu za promjenu nositelja projekta kojega je podnijela tvrtka Biomasa Valpovo dana 06.12.2018. g. donijelo rješenje dana 22.02.2019. g.:

Odobrava se trgovačkom društvu BIOMASA VALPOVO d.o.o., Vukovarska 131, 31000 Osijek, promjena nositelja projekta upisanog u Registar OIEKPP pod registarskim brojem 28260438524-1171/15, na način da se umjesto: - nositelja projekta: SOLARIS PONS d.o.o. za proizvodnju električne energije i ostale usluge, OIB: 28260438524 upisuje BIOMASA VALPOVO društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju električne energije, trgovinu i usluge, OIB: 30192521726, skraćenog naziva: SOLARIS PONS d.o.o. upisuje se BIOMASA VALPOVO d.o.o.

Ugovor o prijenosu prava građenja i prijenosu ugovora o osnivanju prava građenja od je sklopljen između Solaris Pons d.o.o. i Grada Valpovo 2015. god.

Drugi Ugovor o prijenosu prava građenja i prijenosu ugovora o osnivanju prava građenja je sklopljen između Solaris Pons d.o.o., Biomasa Valpovo d.o.o. i Grada Valpovo dana 25.05.2018. god. g., nemamo podataka da li je grad Valpovo bio obaviješten da je došlo do bitnih izmjena u projektu.

Međutim predmetno postrojenje nije građeno prema prvobitnom projektu sa kojim su dobivene suglasnosti, odobrenja i dozvole, već su načinjene „izmjene i dopune projekta“ pa je u tom, u suštini potpuno novom projektu, bila jedna linija za sušenje i skladištenje suhe drvene sječke, sa drugačijim tehničkim rješenjem nego u prvom projektu, jedan reaktor za proizvodnju drvnog plina, jedna linija za filtriranje i hlađenje drvnog plina, jedan motor-generatorski set za proizvodnju električne energije, dok je sustav za hlađenje i prečišćavanje vode u strojarskom projektu

nacrtan, no nema nikakvih proračuna i tehnoloških detalja za njega. Zbog opsega promjena projekta držimo da je grad Valpovo trebao biti obaviješten o promjenama.

Dostupne informacije upućuju da je u inicijativu za promjenu projekta bila uključena i tvrtka Iskratel d.o.o. Ljubljana, u kojoj je bio zaposlen Andrej Svetina.

Kako je isporučitelj opreme ustvari bila tvrtka Iskratel, mišljenja smo da je ista trebala voditi računa da isporučena oprema bude u skladu sa HR odnosno EU normama. Budući da nikakve dokumentacije nema, nema niti dokaza da isporučena oprema udovoljava normama i propisima u Hrvatskoj odnosno EU.

Račun tvrtke Iskratel prema tvrtki Biomasa Valpovo je ispostavljen 26.03.2018. g. i odnosi se na opremu koja je većim dijelom stvarno ugrađena na lokaciji u Valpovu, što nedvojbeno znači da je tvrtka Iskratel imala na raspolaganju „izmjene“ projekata, pa je morala znati da su projekti izmijenjeni u odnosu na prvobitne, i da se postrojenje neće moći pustiti u pogon ako za promjene ne postoje suglasnosti, odobrenja i dozvole.

U opisnom dijelu unutar projektne dokumentacije postrojenja se navodi da treba postojati i prostor predviđen za privremeni depo drvne sječke, no takav prostor nije projektiran, niti je izgrađen, pa u tom dijelu projekt ima bitni nedostatak.

Hala za postrojenje je prema prvobitnom projektu trebala biti izgrađena sa zidanim zidovima, rešetkastom konstrukcijom krova i dvostranim nagibom krova, visine oko 5,5 m na nižoj strani krova, i oko 6,5 m u sredini (najvišem dijelu) krova.

U drugom projektu kod nove varijante hale visina na nižoj strani je 9,19 m, na višoj strani je 11,27 m, a visina konstrukcije za transporter 17,33 m.

Sama zgrada odnosno hala u kojoj je smještena predmetna elektrana je drugim projektom projektirana tako da je zatvorena sa svih strana, a kako rashladni toranj za vodu treba prilikom rada relativno veću količinu svježeg zraka, može se konstatirati da sustav hlađenja u projektiranoj hali ne bi mogao funkcionirati, već isti mora imati potpuno slobodan dotok zraka, i obično se gradi malo odvojen od glavnog postrojenja da bi se smanjio nepovoljni utjecaj kondenzirane vlage iz rashladnog tornja.

Zbog navedenog je drugi projekt hale tehnički neprihvatljiv jer onemogućava funkcioniranje opreme.

Pregledom na lokaciji postrojenja smo utvrdili da je u stvarnosti izgrađen samo osnovni čelični kostur konstrukcije građevine, dok obloga i ostalih dijelova konstrukcije nema.

Bitan propust sa gospodarskog stanovišta je u tome što nije načinjena nova analiza opravdanosti izgradnje postrojenja koja je trebala biti osnova za projektiranje novih („izmijenjenih“) projekata, a ista je trebala biti dostavljena Ministarstvu gospodarstva da bi se dobilo novo energetske odobrenje jer je tehnološki proces bitno drugačiji, tj. drvena sječka ne izgara u potpunosti, već se pretvara u drveni ugljen, pa je stvarno proizvedena količina električne energije od jednake količine drvene sječke bitno manja nego što je bilo navedeno u izvornoj dokumentaciji za dobivanje energetske odobrenja.

Za varijantu sa proizvodnju drvenog uljena, i proizvodnju električne energije pri stvarnoj električnoj snazi od 300 kW potrebno je više drvene sječke nego kod varijante da se drveni ugljen ne proizvodi već se drvena sječka odmah kroz pirolizu iskoristi u cijelosti.

Prema tome se može konstatirati da izmjene načinjene u glavnom projektu i ostalim projektima, i djelomično izvedenom stanju nemaju potrebno odobrenje Ministarstva gospodarstva.

Nema nikakve projektne, čak niti idejne, dokumentacije o zbrinjavanju otpada koji nastaje u procesu proizvodnje plina i drvenog ugljena, a koji kod prvobitno predviđenog projekta (bez proizvodnje drvenog ugljena) nije postojao jer nije bio potreban, a za izmijenjeni tehnološki proces je nužan.

Pregledom smo utvrdili da oprema koja je stvarno ugrađena nema na sebi oznaka na hrvatskom jeziku, ili uopće nema nikakvih oznaka, nema nikakvih podataka o tehničko tehnološkim karakteristikama te opreme, niti bilo kakvih dokaznica kvalitete (atesta), tako da u ovom stanju ne udovoljava hrvatskim propisima, a ni propisima EU.

Sustav za upravljanje, kontrolu i osiguravanje sigurnog rada uopće nije izgrađen.

Projektirani priključak na elektroenergetsku mrežu u stvarnosti nije izveden.

Nema atesta o zavarima i zavarivačima konstrukcije, nema građevinskog dnevnika.

U projektima ne postoji tehničko-tehnološko rješenje za hlađenje vode, iako je postrojenje za hlađenje dijelom izgrađeno, nema rješenja za pripremu tehnološke vode

i zbrinjavanje otpada koji neminovno nastaje u tehnološkom procesu pripreme vode, a dijelovi tog postrojenja su izgrađeni.

Konsultirali smo se sa ovlaštenim osobama iz područja zaštite na radu, koji provode ispitivanja i daju uvjerenja da oprema udovoljava pravilima zaštite na radu.

Zbog nepostojanja dokumentacije temeljem koje bi se uopće moglo pristupiti pregledu, oprema ne može dobiti uvjerenja da udovoljava propisima zaštite na radu, dakle uopće se ne bi smjela pustiti u rad ni u slučaju da je postrojenje završeno.

Obzirom na navedeno, postrojenje koje je projektirano u projektima iz 2017. g. i znatnim dijelom izgrađeno, očigledno nije izgrađeno u skladu sa rješenjem Ministarstva gospodarstva, Ministarstva zaštite okoliša i energetike, niti je riješeno zbrinjavanje otpada, tako da njezino puštanje u rad u slučaju da je dovršeno, ne bi bilo ostvarivo.

Obzirom da postrojenje ne udovoljava uvjetima temeljem kojih je dobivena građevinska dozvola i načelno odobrenje za gradnju kao objekt za proizvodnju energije, predmetna elektrana ne bi dobila zadovoljavajuće mišljenje na tehničkom pregledu iste niti u slučaju da je dovršena.

Osim toga, tehničko-tehnološki i tržišni podaci upućuju da je procjena rentabilnosti pogrešna, pa zbog navedenog predmetna elektrana kao elektroenergetski objekt za proizvodnju električne i toplinske energije (prema postojećim odobrenjima) nema tržišne vrijednosti.

Nakon što smo pregledali pojedine grupe opreme koja je ugrađena, mora se konstatirati da za iste nema nikakvih tehničkih podataka niti dokaznica kvalitete i dokaznica da udovoljavaju hrvatskim odnosno EU propisima.

Ako bi se gledala mogućnost da se oprema ukloni, a građevina koristi za neku drugu namjenu, i ako bi se osnovni dio čelične konstrukcije hale obložio, a time i hala zatvorila, dio građevine koji je izgrađen za tretman otpadnih voda iz postrojenja, zbog specifične namjene upravo za predmetno postrojenje, bi nekom drugom korisniku najvjerojatnije bio samo smetnja i problem kojega treba riješiti.

Procijenjena vrijednost opreme i hale

Temeljem svega naprijed iznesenoga načinjena je procjena vrijednosti ugrađene opreme, iste je prikazana u priloženoj tabeli, a ukupno iznosi 71.440,00 €.

Mi smo u više navrata pokušali od projektanata pribaviti projekt hale, no u tome nismo uspjeli.

Prema dostupnim informacijama, izvođač čelične konstrukcije hale je bila tvrtka Solaris pons d.o.o.

Izvođač čelične konstrukcije poput predmetne, prema propisima a i prema pravilima struke, mora imati projekt, građevinske dnevnike, dokaznice (ateste) kvalitete upotrijebljenih materijala, kao i ateste za varioce koji su vršili zavarivanje.

Pregledom i mjerenjem smo utvrdili da su glavni nosači konstrukcije hale načinjeni od čeličnih profila tipa IPE 270.

Kako nismo imali projekt čelične konstrukcije hale, njezina vrijednost je procijenjena temeljem tržišnih cijena upotrijebljenih materijala, izračunom prema podacima sa crteža o dimenzijama hale i obavljenih mjerenja dimenzija, a ista iznosi ukupno 40.000,00 €.

Mišljenja smo da ukupna vrijednost nedovršenog kogeneracijskog postrojenja tvrtke Biomasa Valpovo d.o.o. u stečaju, koja se nalazi na lokaciji u Valpovu procjenjujemo na ukupno 111.440,00 €, odnosno po tečaju na današnji dan od 1 € = 7,55 kn to iznosi 841.372,00 kn.

Tabelarni prikaz procjene je sastavni dio ovog vještačenja, i nalazi se na narednim stranicama teksta.

Vještak:

Petar Šišić dipl. ing.